

Bet. o. lovf. vedr. gymnasieskoler og studenterkursus

Til lovforslag nr. L 99. Betænkning afgivet af uddannelsesudvalget den 22. maj 1984

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus

(Kursus og prøve i teoretisk og praktisk pædagogik)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Danmarks rektorforening,
Danske Studerendes Fællesråd og
Dansk kandidater til fagligt-pædagogisk kursus i Skjern, v. Martin Jespersen, Nakskov.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialdemokratiets og socialistiske folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Flertallet understreger samtidig, at det med lovforslaget søges sikret, at kandidater, der afslutter deres uddannelse senest ved sommereksamen 1985, bliver optaget på pædagogikum fordelt over årene 1984 og 1985 og de nærmest følgende år inden for rammerne af de enkelte finansårs bevillinger. En begrænsning af adgangen til det enkelte kursus for denne gruppe vil ske i henhold til den hjemmel til at regulere adgangen til pædagogikum, som den daværende undervisningsminister i 1981 fik flertal for.

Det understreges, at der allerede nu er flere tusinde potentielle gymnasielærere med pædagogikum, samt at f.eks. cand.mag.'er uden pædagogikum fortsat vil have mulighed for at erhverve pædagogiske kvalifikationer uden for gymnasieskolen. En ansættende rektor vil således på ingen måde være afskå-

ret fra at tage hensyn til pædagogiske kvalifikationer.

Når flertallet er vejet tilbage for at bruge den gældende hjemmel til at regulere adgangen til pædagogikum i større omfang, skyldes det, at en fortsat adgangsregulering vil betyde et kraftigt voksende antal ansøgere kursus for kursus til et stærkt begrænset antal pladser, idet de afviste ansøgere til det enkelte kursus må forudses at ville søge optagelse på ny til det næste kursus sammen med et betydeligt antal nyuddannede kandidater. Der skabes større usikkerhed for den enkelte kandidat, der med stadig mindre chance deltager i en lodtrækning om pladserne.

Flertallet henstiller, at undervisningsministeren fremskynder arbejdet med at få indbygget den pædagogiske uddannelse i selve universitetsstudiet mest muligt.

Et *mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) ønsker at understrege, at de beløb, der opnås i besparelser ved en yderligere adgangsregulering til pædagogikum, bl.a. anvendes til opbygning af nye og supplerende uddannelsesstilbud, som kan give erhvervskompetence på områder, hvor der er bedre beskæftigelsesmuligheder end i gymnasiet.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Lovforslaget er efter mindretallets opfattelse at betragte som et rent besparelsesforslag, der ensidigt vil ramme de nyuddannede kan-

didater. Mindretallet vil ikke medvirke hertil, men vil derimod gerne være med til gennem et reformarbejde at løse problemerne med den store overproduktion af universitetsuddannede kandidater, der sigter på at blive lærere i gymnasieskolen, hvilket mindretallet i øvrigt gjorde opmærksom på ved 1. behandling af lovforslaget. Mindretallet skal derfor henstille til undervisningsministeren, at der hurtigst muligt iværksættes de nødvendige foranstaltninger for en gennemførelse af en revision af bekendtgørelsen om de humanistiske, naturvidenskabelige og samfundsvidenskabelige uddannelser, og at denne revision sker i samarbejde med de berørte parter.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Lovforslaget vil efter mindretallets opfattelse betyde en alvorlig forringelse af såvel elevernes som de uddannede kandidaters situation. Forslaget åbner for ansættelse af lærere ved gymnasieskoler og studenterkursus, der ikke har fået den træning i pædago-

gisk udnyttelse af deres viden, som pædagogikum indebærer, lærere, der ikke har fået lejlighed til at vise og træne deres evner til at omsætte teori i undervisningspraksis.

Samtidig vil det afskære en lang række kandidater fra at få mulighed for at øve sig i denne proces.

Lovforslaget er uden pædagogiske visioner. Det er et rent nedskæringsforslag. Selvom undervisningsministeren fremlægger en række prognoser for forventet overproduktion af gymnasielærere, tages der slet ikke stilling til, at der kan blive brug for flere undervisere i forbindelse med nedsættelse af arbejdstiden, ved gennemførelse af en reform om betalt uddannelse i arbejdstiden og andre efter- og videreuddannelsesaktiviteter.

Endelig anser mindretallet det for at have en selvstændig værdi, at en kandidat med 7-9 års teoretisk uddannelse bag sig får lejlighed til at prøve sin viden og sine evner i praksis, inden han er fuldt uddannet.

Mindretallet havde gerne set en reform, hvor teori og praksis indgik i en vekselvirkning i uddannelsesforløbet.

Eva Møller (KF) fmd. Karen Højte Jensen (KF) Kirkegaard (KF) Per Stig Møller (KF)

Povl Brøndsted (V) Tørnæs (V) Bente Juncker (CD) nfmd. Steffensen (KrF)

Jytte Andersen (S) Dorte Bennedsen (S) Helle Degn (S) Erling Olsen (S)

Søgaard (S) Nørgaard Sørensen (S) Alice Faber (SF) Hanne Jacobsen (SF)

Ole Vig Jensen (RV)

Partierne FP, VS og FD havde ikke medlemmer i udvalget.